

Prešernu post festum.

I.

Odkar so tvoje pesmi zadonele
in prst duševno si nam razoral
ter sile mrtvemu telesu dal,
se vijejo pred nami ceste bele.

In te široke, nove ceste bele
zavestno dvigajo se s prašnih tal
in pričajo, da narod naš je vstal,
ker misli tvoje vsega so objele.

Ti narodu si vse; njegov gospod,
ti oče si mu, brat in učenik,
ki kažeš z duhom duhu svetlo pot.

Ti si mu vse, tu treba ni dokaza —
Saj ti sezidal krasen, trajen spomenik
je z žulji v potu trudnega obraza.

II.

Ko kralj Matjaž pred zvesto svojo četo,
molčé z granita svetu govorиш,
da truden le začasno spanje spiš
in v pesmih nam vzbudiš se vsako leto.

Prihajalo bo k tebi ljudstvo vneto
iz revnih koč in iz bogatih hiš . . .
Da bolj ko nekdaj v krvi mu živiš,
bo pričalo vesoljstvu s himno sveto.

In spomenik tvoj zvesto bo odet
v najlepše pisani domači cvet
iz naših svetih mej od vsepovsod.

Ob njem se pesem tvoja pela bo,
črez Triglav in črez Kum donela bo,
ker k tebi narodna bo božja pot.

III.

Zdaj tu stojiš, svedok minulih dni,
pred nami — svetlega podoba kneza.
Do' tebe naše ljudstvo roke steza,
ko pred Mesijo pred teboj kleči.

Drevenje ure pa nikdar ne spi.
Celo najbogatejšega, glej, Kreza
ugonobi stoletij zob in jeza.
Še kamen trd in jeklo čas zdrobi. —

In ta tvoj spomenik — pol bron, pol skala —
bo tudi sila časovna razprala.
O bronu, kamnu nič ne bo sledu.

Imel pa drugih, trših boš stotine
in zadnji spomenikov teh izgine
s človekom zadnjim tvojega rodu . . .

IV.

In danes je vseh dragih mrtvih dan . . .
V nagrobne cvetke kapajo solzé
in lučice v jesenski hlad goré,
k molitvi sklepa se drhteča dlan.

A z groba, kjer ležiš ti pokopan,
ne plapolajo lučice svetlé
in cvetke pozne z njega ne dehté,
ker to le mrtvim je spomina dan.

A ti si živ in k tebi pot le-tá
ni pot do groba mrtvega možá —
proslave pot je to in hvale neme.

In narod vedno k tebi hodil bo
ta dan in venčal s sklonjeno glavó
tvoj grob kot drage žive krizanteme.

Rudolf Maister.

